

znění §§ 4, 10 a 22 zákona z r. 1874 dokazuje zcela jasně, že tento zákon vědomě rozlišuje mezi dotací úřadů duchovních, plynoucí z fondů (důchodů) veřejných a příjmy z jmění církevního (obročního). Rovněž tak na př. § 4 II, č. 3 cís. pat. z 29. října 1849, č. 439 ř. z. o dani z příjmu, § 167, č. 2 zákona o daních přímých z 23. října 1896, č. 220 ř. z. nebo § 75 jurisdikční normy zřetelně rozlišují fondy veřejné a jmění církevní.

Jestliže však s jedné strany právní normy, v nichž jest řeč o fondech veřejných, nutí k závěru, že fondy takovými míněny jsou jen fondy státní nebo takové, které mocí pozitivní zákonné úpravy staly se prostředkem, činitelem veřejné správy, s druhé strany pak ony normy, které ex professo upravují poměr státu k církevnímu jmění, kvalifikují jmění to jako předmět správy veřejné, mimo to pak zákonodárství fondy veřejné opětovně staví v protiklad proti jmění církevnímu — nelze než míti za to, že platný právní řád jmění církevnímu právní povahu fondu veřejného nepřiznává. Je-li však tomu tak, nelze tuto povahu jmění církevního vyvoditi ani z toho, že tento právní řád církevními orgány a ústavy z jmění církevního dotovaným a jejich působností přiznává v některých směrech povahu úřední. (Srov. také nálezy býv. soudu říšského z 25. října 1876, Hye, č. 118, a z 26. dubna 1877, Hye, č. 131). Řídě se těmito úvahami, nemohl nejvyšší správní soud shledati porušení zákona v tom, neuznal-li žalovaný úřad osoby, zaměstnané při statcích, náležejících arcibiskupství olomouckému, za zřizence fondu veřejného ve smyslu § 3 zákona z 15. května 1919, č. 268 sb. z. a n. ve znění zákona z 22. prosince 1920, č. 689 sb. z. a n. a tudíž za osvobozeny z tohoto důvodu od povinnosti nemocenského pojištění. Nejsou-li zaměstnanci ti zaměstnanci veřejného fondu, jest ovšem pro posouzení jejich pojistné povinnosti lhostejno, jsou-li ustanoveni trvale, zda-li a jakou měrou jest o jejich zaopatření v nemoci postaráno a není proto vady v tom, že tyto okolnosti žalovaný úřad nevyšetřil.

(Nález nejv. správ. soudu ze 17./4. 1924, č. 4096/23.)

Péče o válečné poškozence.

K § 23 zákona z 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n. Výše sirotčího důchodu jest nezávislá na výši alimentů, které nemanželský otec se zavázal svému nemanželskému dítěti platiti.

Zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Brně přiznal výměrem z 19. ledna 1922, čj. 112.008/21 nezletilé M. R., narozené 29. prosince 1911, nemanž. dceři ve válce zemřelého A. K. sirotčí důchod ročních 96 Kč od 1. května 1920 do dokonání 16. roku nebo do dřívějšího jejího zaopatření s 50% drahotní přírůžkou měsíčních 4 Kč až na další.

Odvolání nezl. M. R., zastoupené mateřskou poručnicí M. R. st. ministerstvo sociální péče naříkaným rozhodnutím z 24. listopadu 1922, č. j. 36.758/V-I zamítlo z těchto důvodů: Dle spisů okresního soudu ve V. P. 5. prosince uzavřen byl dne 11. července 1913 u jmenovaného soudu mezi poručníkem nezletilé M. R. a otcem a zástupcem nezletilého A. K. smír, dle něhož tento poslednější uznal, že nezletilý A. K. jest otcem nezletilé M. R., dne 29. prosince 1911 narozené, a zavázal jmenovaného k placení měsíční částky K 8.— na výživu a vychování uvedeného dítěte, a byl tento smír také vrchnoporučensky schválen. Tímto smírem byl ve smyslu § 1380 obč. zákona závazek nezletilého A. K. ku konání otcovských povinností vůči nezletilé M. R. jednou pro vždy přesně určen a neměl tedy

nemanželský otec nad ujednané alimenty žádného dalšího závazku k řečenému dítěti z důvodu otcovství. — A poněvadž sirotčí důchod jest dle povahy své náhradou za ztrátu, již dítě utrpělo smrtí otcovou, jest možno nezletilé M. R. na základě §§ 21 a 23 zák. z 20. února 1920, č. 142 sb. z. a n. přiznati důchod sirotčí jen v té výši, mnoho-li obnášejí vyrovnané alimenty, tedy ročně Kč 96.—.

Rozhodnutí toto zrušil nejv. správní soud pro nezákonnost, uváživ o stížnosti proti rozhodnutí podané v podstatě toto:

Zákon ze dne 20. února 1920, č. 142 sb. z. a n., postaviv co do podmínek nároku dle § 21 nemanželské děti válečných poškozců, uvedených v § 20 na roveň dětem manželským, byly-li ovšem počaty před událostí, která nárok zakládá, ustanovil v § 23 cit. zákona důchod sirotčí pro jedno dítě ročním obnosem 300 Kč, a pro každé další dítě žijící v téže domácnosti 252 Kč ročně. Zákon vyjádřil tedy zcela jasně, že důchod tento má býti poskytnut pevnou sumou absolutní. Předpis o tom, zda-li a za jakých podmínek tato absolutní výše sirotčího důchodu smí býti snížena, dán jest v ustanovení § 24 cit. zák., jež jako nižší hranici důchodu vdovského a sirotčího dohromady označuje částku 1800 Kč, a předpisuje, že kdyby důchody tyto dohromady převyšovaly tuto částku, jest důchod sirotčí stejnoměrně snížit. V tomto jediném případě zákon dopouští, aby sirotčí důchod byl snížen. Že názor tento jest správný, vyplývá i z ustanovení zákona, jednajících o důchodu sirotčím s ustanoveními o důchodu vdovském. I tento důchod stanovil zákon v § 17 částkou pevně určenou; avšak již v následujícím § 18 připustil výslovně snížení jeho pro případ, že vdova nežila s manželem ve společné domácnosti, na takový obnos, kterým manžel byl by povinen přispívat na její výživu. Z toho je patrný úmysl zákona nahraditi vdově ujmu jí nastalou, t. j. onen obnos, jehož by se jí jinak dostávalo od manžela.

Nepojal-li však zákon obdobného ustanovení do své částky, pojednávající o důchodu sirotčím, pak z toho následuje a contrario, že důchod sirotčí vytčeným způsobem omeziti nechtěl a neomezil.

(Nález nejv. správ. soudu z 25. února 1924, č. 5022/23.)

Různé.

K výkladu zákona o osmihodinové době pracovní (zákon ze dne 19. prosince 1918, č. 91 sb. z. a n.).

I. Řízení průvodní v trestních věcech policejních — jako v administrativních záležitostech vůbec — ovládáno jest zásadou v o l n é h o hodnocení průvodů.

II. Soudní kontrola omezuje se tu pouze na otázky: a) není-li průvodní materiál vůbec nezpůsobilý, b) zdali provedené průvody činí logicky vůbec možným skutkový závěr.

D ů v o d y: Trestním nálezem byl stěžovatel odsouzen pro přestupek § 8 zákona ze dne 19. prosince 1918, č. 91 sb. z. a n., jehož se dopustil tím, že nechal ve svém pekařském závodě pracovati u válu již od 4. hodiny ranní, k pokutě 500 Kč a v případě nedobytnosti k trestu vězení v trvání 14 dnů. Stěžovatelu odvolání, proti tomuto nálezu podanému, zemská správa politická nevyhověla pro nedostatek důvodů, zvláštního zřetele hodných.

Stížnost, podaná do tohoto rozhodnutí, vytýká mu vady řízení a nezákonnost, poněvadž žalovaný úřad nezjišťoval, zda šlo skutečně o úkony, spadající pod zákaz noční práce, či toliko — jak stěžovatel namítal